

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Бібліотека

Етнографічні аспекти творчості Тараса Шевченка

Рекомендаційний бібліографічний список літератури

ЛУЦЬК – 2024

УДК 821.161.2'05.09(092)(01)

Е 88

Етнографічні аспекти творчості Тараса Шевченка [Електронний ресурс] : рекомендац. бібліогр. список літ. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2024. – 25 назв.

Бібліографічні матеріали висвітлюють вагомий внесок Т. Шевченка у розвиток вітчизняної етнографії, його збиральницьку діяльність, вивчення і використання у своїх творах етнографічних матеріалів.

Минають роки і століття, відходять у небуття покоління людей, змінюються їхні вірування та погляди, а великі мистецькі надбання залишаються, надовго переживають своїх творців, стають скарбами для майбутніх поколінь. До таких скарбів і належить творча спадщина генія українського народу Т. Г. Шевченка, талановитого поета, прозаїка, драматурга, неперевершеного художника, громадського діяча, філософа, політика, історика, фольклориста, етнографа.

Тарас Шевченко вніс вагомий внесок у розвиток вітчизняної етнографії. Будучи співробітником Археологічної комісії, здійснював наукові експедиції зі збирання етнографічного матеріалу, був першим, хто збирався підготувати підручник української етнографії. Збиральницька діяльність Т. Шевченка, вивчення і використання у своїх творах етнографічних матеріалів, які заносять нас в сиву глибину і змушують пережити минуле як реальність, становить для науки величезну цінність.

Твори Тараса Григоровича Шевченка закликають пам'ятати, як жили, робили, про що мріяли і на що надіялись наші предки.

Рекомендовані джерела:

1. Барташук О. Використання Шевченкового «Кобзаря» при вивченні «Етнології» в системі підготовки українських філологів [Електронний ресурс] / О. Барташук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації / редкол.: Г. В. Шумицька (голова) [та ін.]. – Ужгород, 2014. – Вип. 1. – С. 12–15. – Бібліогр.: с. 14–15 (14 назв). – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/616> (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
2. Грищенко І. Творче осмислення іноетнічного символу в поезії «У Бога за дверима лежала сокира» Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / І. Грищенко // Шевченкознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2012. – Вип. 15. – С. 3–8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2012_15_3 (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.

3. Жалко Т. Й. Поетично-мистецька складова творчого доробку Тараса Шевченка в контексті фольклору та етнографії [Електронний ресурс] / Т. Й. Жалко // Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. пр. / Нац. авіац. ун-т. – Київ, 2015. – Вип. 31. – С. 131–148. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2015_31_14 (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
4. Жалко Т. Фольклорно-етнографічні візії Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Т. Жалко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія філологічна. – Острог, 2014. – Вип. 47. – С. 32–35. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_47_11 (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
5. Зайцев П. Народні-історичні традиції українського народу в творчості Т. Г. Шевченка / П. Зайцев // Народна творчість та етнографія. – 1996. – № 2/3. – С. 25–34.
6. Калинчук А. Фольклорно-етнографічні елементи творчості Шевченка в рецепції Миколи Сумцова [Електронний ресурс] / А. Калинчук // Шевченкознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2019. – Вип. 1. – С. 153–168. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2019_1_12 (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
7. Кирилюк Є. Фольклористична і етнографічна діяльність Т. Г. Шевченка / Є. Кирилюк // Народна творчість та етнографія. – 1982. – № 2. – С. 42–45.
8. Кожолянюк Г. Тарас Шевченко та українська етнографія середини ХІХ століття / Г. Кожолянюк // Народна творчість та етнологія. – 2013. – № 5. – С. 7–16. – Бібліогр.: 16 назв.
9. Коркач С. О. Аспекти етнографічних досліджень в творчій спадщині Тараса Шевченка Переяславського періоду [Електронний ресурс] / С. О. Коркач // Молодий вчений. – 2017. – № 10. – С. 108–114. – Режим доступу: <http://ephshair.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/4817> (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.

10. Кравець О. М. Діяльність Т. Г. Шевченка в галузі етнографії / О. М. Кравець ; Акад. наук УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1961. – 108 с.

83.3(4УКР)5-8

К 77

11. Кулик І. Роль Тараса Шевченка в розвитку етнографічної думки в Україні [Електронний ресурс] / І. Кулик // Наука. Освіта. Молодь : XII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців, 25 квіт. 2019 р. / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2019. – С. 184–187. – Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2019/1/65.pdf (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.

12. Михайлюта В. Етнографічні елементи в повісті Тараса Шевченка «Близнецы» / В. Михайлюта // Харчові традиції – ментальний код нації : колект. монографія / за заг. ред. Г. І. Віват. – Одеса, 2018. – С. 142–152. – Бібліогр.: с. 150–151.

39

Х 22

13. Пискач О. Обрядові назви у творах Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / О. Пискач // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Філологія. Соціальні комунікації / редкол.: Г. В. Шумицька (голова) [та ін.]. – Ужгород, 2014. – Вип. 1. – С. 355–360. – Бібліогр.: с. 359–360 (12 назв). – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/789> (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.

14. Пластун Н. Вплив фольклору на творчість Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Н. Пластун // Шевченкознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 20. – С. 337–342. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2017_20_41 (дата звернення: 04.03.2024). – Назва з екрана.

15. Пономар Л. Дівчина-покритка у творчості Т. Шевченка [Електронний ресурс] / Л. Пономар // Етнографія : сайт. – Режим доступу: <https://ethnography.org.ua/content/divchyna-pokrytka-u-tvorchosti-tshevchenka> (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
16. Резнікова К. Етнопсихологічна семантика фольклорно-етнографічних образів злої матері, відьми та русалки в баладній творчості Тараса Григоровича Шевченка [Електронний ресурс] / К. Резнікова, В. Рязанова, Т. Шкріба // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузів. зб. наук. пр. молодих вч. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2020. – Вип. 27, т. 4. – С. 48–52. – Режим доступу: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/27_2020/part_4/9.pdf (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
17. Скрипник Г. Етнографічні аспекти творчості Тараса Шевченка / Г. Скрипник // Народна творчість та етнографія. – 2000. – № 2/3. – С. 62–75.
18. Харченко І. Тарас Шевченко – носій української культури [Електронний ресурс] / І. Харченко // Творча спадщина Тараса Шевченка як чинник національно-патріотичного виховання майбутніх учителів мистецьких дисциплін : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 28 берез. 2014 р.) / голов. ред. О. В. Дудник. – Умань, 2014. – С. 117–120. – Режим доступу: https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/Zvit%202014/Seminaru_ta_konferentsii/8.2.pdf (дата звернення: 21.02.2024). – Назва з екрана.
19. Циганок О. О. Етнографічний аспект творчості Т. Г. Шевченка (на матеріалах творів, що вивчаються в загальноосвітній школі) [Електронний ресурс] / О. О. Циганок // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки. – Миколаїв, 2014. – Вип. 4.14. – С. 193–198. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2014_4 (дата звернення: 21.02.2024). – Назва з екрана.

20. Черевко Л. Дух народності як відмінна ознакою літературно-художньої спадщини Т. Шевченка [Електронний ресурс] / Л. Черевко // Творча спадщина Тараса Шевченка як чинник національно-патріотичного виховання майбутніх учителів мистецьких дисциплін : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 28 березня 2014 р.) / голов. ред. О. В. Дудник. – Умань, 2014. – С. 121–124. – Режим доступу: https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/Zvit%202014/Seminaru_ta_konferentsii/8.2.pdf (дата звернення: 21.02.2024). – Назва з екрана.
21. Тарас Шевченко – етнолог [Електронний ресурс] // Спадок : інформ.-аналіт., культурно-просвітн. портал. – Режим доступу: <https://spadok.org.ua/taras-shevchenko/taras-shevchenko-etnolog> (дата повідомлення: 09.03.2017. – дата звернення: 04.03.2024). – Назва з екрана.
22. Шубравська М. Весільні обряди у творчості Т. Г. Шевченка. Гаптування рушників і сватання / М. Шубравська // Народна творчість та етнографія. – 1983. – № 2. – С. 42–49.
23. Яременко В. «І стала тьма...» : Етнографізм і символіка Шевченкового твору «У Бога за дверима лежала сокира...» [Електронний ресурс] / В. Яременко // Шевченкознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2013. – Вип. 16. – С. 139–150. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2013_16_19 (дата звернення: 22.02.2024). – Назва з екрана.
24. Яременко В. Тарас Шевченко про чумацтво, його звичаї та пісні / В. Яременко // Народна творчість та етнографія. – 2005. – № 2. – С. 21–30.
25. Ятищук О. Етнографічні елементи прозово-драматичних творів Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / О. Ятищук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – Вип. 2, ч. 2. – С. 198–203. – Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/18454> (дата звернення: 04.03.2024). – Назва з екрана.